

2017 m. Ekonomikos ir verslo olimpiada

Respublikinis etapas.

II užduotis. Ekonomikos ir verslo žinių testas

(Iš viso 30 balų)

Apibraukite vieną teisingą atsakymą ir įrašykite teisingą atsakymą į testo pabaigoje esančią lentelę
(kiekvienas teisingas atsakymas vertinamas 1 balu)

REGISTRACIJOS NR. (kodas) _____

1. Nominalusis bendrasis vidaus produktas, skaičiuojamas išlaidų būdu, padidėjo, tai reiškia, kad :

- a) padidėjo vyriausybės investicijos;
- b) padidėjo vyriausybės mokamos pašalpos;
- c) padidėjo įmonių pelnas;
- d) a ir b teisingi atsakymai.

2. Norimą įsigyti automobilį pardavinėja dvi įmonės vienoda kaina. Abiejų įmonių automobiliams suteikiama vienoda gamintojo garantija, tačiau viena iš jų siūlo ilgesnį garantinį laikotarpį parduodamam automobiliui. Koks gali būti ilgesnio garantinio laikotarpio poveikis?

- a) sumažins automobilio tarnavimo laiką;
- b) automobilio lizingavimui sukurs geresnes sąlygas;
- c) sumažins automobilio turėjimo išlaidas per ilgą laikotarpį;
- d) padidins automobilio registracijos išlaidas.

3. Banko klientas terminuotą indėlį pratęsia automatiškai nepasiimdamas uždirbtų palūkanų. Kokios yra tokio jo sprendimo alternatyvios sąnaudos?

- a. mažesni einamųjų metų mokesčiai;
- b. didesnė santaupų praradimo rizika;
- c. mažiau pinigų einamiesiems pirkiniams;
- d. didesnės terminuoto indėlio palūkanų normos.

4. Posakis "Nemokamų pusryčių nebūna" reiškia:

- a) nemokami pusryčiai yra tik namuose;
- b) riboti ištekliai yra reti ir todėl labai brangūs;
- c) individai, bet ne visuomenė, kenčia nuo išteklių trūkumo;
- d) ištekliai, naudojami vienam tikslui siekti, negali būti naudojami kitam tikslui.

5. Pagrindinis vyriausybės vaidmuo, kurį ji turėtų atlikti rinkos ekonomikoje, yra:

- a. garantuoti verslui pelną;
- b. palaikyti konkurenciją;
- c. nustatyti darbo užmokestį;
- d. nustatyti įmonėms gamybos apimtis.

6. Adamas Smithas rašydamas apie "nematomą ranką" norėjo:

- a) įspėti apie nusikalstamo pasaulio keliamą grėsmę;
- b) patarti kuo dažniau naudotis ekstrasensų paslaugomis;
- c) **pasakyti, kad rinka subalansuoja paklausą ir pasiūlą, net kai niekas to sąmoningai nesiekia;**
- d) pasakyti, kad rinkos dėka pajamos yra paskirstomos po lygiai.

7. Kaip keičiasi prekės paklausos elastingumas kainai, kai padidėja pajamos vartotojų, kurie šią prekę perka ir kuriems ši prekė yra gėrybė?

- a) vartotojų pajamos ir prekės paklausos elastingumas kainai nėra susiję;
- b) padidėjus pajamoms, vartotojų paklausos elastingumas kainai padidėja;
- c) padidėjus pajamoms, vartotojai nekreipia dėmesio į kainą;
- d) **padidėjus pajamoms, prekės paklausos elastingumas kainai sumažėja.**

8. Tarkime, miesto administracija, pastebėjusi nuomojamo būsto trūkumą mieste, panaikino gaunamos už būsto nuomą rentos kontrolę. Kokie galimi tokio sprendimo padariniai?

- a) sumažės renta ir siūlomo nuomai būsto kiekis;
- b) **padidės renta ir siūlomo nuomai būsto kiekis;**
- c) sumažės nuomojamo būsto paklausa ir padidės nuomojamo būsto pasiūla;
- d) padidės nuomojamo būsto paklausa ir sumažės nuomojamo būsto pasiūla.

9. Kaip vadinamos įmonės, veikiančios aukštos pridėtinės vertės sektoriuose, turinčios itin didelį augimo potencialą ir galinčios sėkmingai veikti didėjant verslo mastui, tačiau dėl nepakankamų pajamų, aukštų operacinių ar mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros kaštų, ilgu laikotarpiu negalinčios veikti dėl netvaraus verslo modelio ir veiklai finansuoti ieškančios išorinio investuotojo, pvz., verslo angelo ar rizikos kapitalo fondo?

- a) **startuoliais (ang. Start-up);**
- b) akseleratoriais;
- c) inkubatoriais;
- d) gazelėmis.

10. Dalinis įmonės veiklos perdavimas išorinei organizacijai (angl. outsourcing) populiarėjantis ne tik pasaulyje, bet ir Lietuvoje, siekia šio pagrindinio tikslo:

- a) nukopijuoti konkurentų technologiją;
- b) užimti didesnę rinkos dalį;
- c) **sumažinti įmonės išlaidas;**
- d) a ir c teisingi atsakymai.

11. Sudėliokite eilės tvarka pagrindinius verslo įkūrimo etapus

Dokumentų rengimas	1
Kaupiamosios sąskaitos banke atidarymas	2
Dokumentų tvirtinimas notariškai	3
Dokumentų pateikimas Juridinių asmenų registrų centrui	4

Einamosios sąskaitos banke atidarymas; Registravimas mokesčių mokėtoju, draudėju; leidimų gavimas	5
---	---

12. Jei padidėtų sklypo, kuriame veikia įmonė, vertė, o įmonės gamybos apimtis išliktų tokia pati, tai:

- a) padidėtų ir vidutinės kintamosios, ir vidutinės bendrosios įmonės sąnaudos;
- b) padidėtų ir ribinės, ir vidutinės kintamosios įmonės sąnaudos;
- c) **padidėtų ir vidutinės pastoviosios, ir vidutinės bendrosios įmonės sąnaudos;**
- d) padidėtų ir ribinės, ir vidutinės bendrosios įmonės sąnaudos.

13. Vokietijoje keliems šalies mažmeninės prekybos tinklams buvo skirta bendra 90,5 mln. eurų bauda už neteisėtus susitarimus dėl kai kurių rūšių alaus, saldumynų ir kavos kainų nustatymo bei rinkos pasidalinimo. Toks susitarimas vadinamas:

- a) **karteliu;**
- b) dempingu;
- c) konsorciumu;
- d) embargu.

14. Medinių žaislų gamybos įmonė veikia rinkoje, kur panašias, labai artimas prekes gamina daug kitų įmonių. Kadangi vartotojai gali rinktis ir kito tipo žaislus, t. y. pagamintus ne iš medienos, todėl medinių žaislų įmonė stengiasi savo žaislus diferencijuoti (pvz., gaminti skirtingo amžiaus vaikams skirtus žaislus). Įmonė siekia išryškinti savo žaislų unikalumą, kadangi į rinką palyginus lengvai gali įeiti ir nauji konkurentai.

Kokioje rinkos struktūroje veikia įmonė?

- a) tobulos konkurencijos rinkoje;
- b) **monopolinės konkurencijos rinkoje;**
- c) oligopolinėje rinkoje;
- d) monopolinėje rinkoje.

15. Jei valdžia nustatytų, kad visų lietuvių mėnesinis atlyginimas turi būti ne mažesnis kaip 5 000 eurų, tai: (Šį klausimą pateikė Lietuvos laisvos rinkos institutas)

- a) sumažėtų skurdo lygis, nelygybė, suklestėtų smulkusis verslas;
- b) išaugtų BVP, sumažėtų bedarbystė ir emigracija;
- c) **išaugtų bedarbystė, emigracija ir šešėlis darbo rinkoje;**
- d) išaugtų nekvalifikuotų darbuotojų pajamos, būtų pritraukta daugiau investicijų, išaugtų vartojimas.

16. Braškių auginimo įmonė pardavinėja tik šviežias braškes ir tik jų sezono metu už nustatytą kainą, kuri garantuoja pajamas, padengiančias visas sąnaudas. Apie prekybos pradžią, kainas ir braškių savybes įmonė galimus klientus informuoja socialiniame tinkle.

Koks rinkodaros dėmuo (rinkodaros komplekso elementas) nepaminėtas?

- a) produktas;
- b) kaina;
- c) pardavimų rėmimas;
- d) pardavimų vieta.**

17. Šokolado su spanguolėmis paklausa išauga, taip pat stabilizuojasi reklamos išlaidos, kadangi vartotojai pamėgo šią prekę ir patikėjo jos naudingumu. Šokoladą su spanguolėmis renkasi vis daugiau vartotojų, todėl jo daugiau gaminama. Tai sukelia konkurentų susidomėjimą šia preke.

Kokia yra prekės (šokolado su spanguolėmis) gyvavimo ciklo stadija?

- a) įvedimo stadija;
- b) didėjimo stadija;**
- c) brandumo stadija;
- d) smukimo stadija.

18. Šeima įsigijo vyriausybės vertybinių popierių už 1000 eurų, tai reiškia, kad:

- a) padidėjo šeimos investicijos ir šalies bendrasis vidaus produktas 1000 eurų;
- b) sumažėjo šeimos taupymas 1000 eurų;
- c) padidėjo šeimos taupymas 1000 eurų;**
- d) a ir c teisingi atsakymai.

19. Pasirinkite, kuriai mokesčių rūšiai priskirtumėte žemiau išvardintus mokesčius:

Gyventojų pajamų mokestis	a) Tiesioginiai mokesčiai b) Netiesioginiai mokesčiai
Turto mokestis	a) Tiesioginiai mokesčiai b) Netiesioginiai mokesčiai
Įmonių pelno mokestis	a) Tiesioginiai mokesčiai b) Netiesioginiai mokesčiai
Pridėtinės vertės mokestis	a) Tiesioginiai mokesčiai b) Netiesioginiai mokesčiai
Akcizas	a) Tiesioginiai mokesčiai b) Netiesioginiai mokesčiai

20. Vidutinė metinė infliacija 2016 m. Lietuvoje sudarė:

- a) mažiau nei 1 proc.;**
- b) 1-3 proc.;
- c) 4-7 proc.;
- d) 7 proc. ir daugiau.

21. Automatiniai stabilizatoriai yra:

- a) padidėjęs biudžeto perteklius ekonomikos perkaitimo sąlygomis;
- b) sumažėję transferai ekonomikos nuosmukio sąlygomis;
- c) sumažėjęs vyriausybės skolinimasis ekonomikos nuosmukio sąlygomis;
- d) a ir b teisingi atsakymai.

22. Centrinis bankas suteikia komerciniam bankui paskolą, tuo atveju:

- a) didėja centrinio banko turtas;
- b) mažėja komercinio banko turtas;
- c) mažėja centrinio banko turtas;
- d) a ir b teisingi atsakymai.

23. Tarkime, kad JAV dolerio ir euro kursas pasikeitė nuo 1\$=1.5 euro iki 1\$=1.25 euro. Toks valiutos kursų pokytis reiškia, kad:

- a) iš JAV importuotos prekės Lietuvoje taps brangesnės;
- b) iš Lietuvos eksportuotos prekės JAV taps brangesnės;
- c) JAV importas iš Lietuvos išaugs;
- d) Lietuvos importas iš JAV sumažės.

24. Kokią sumą gausi, sudėjęs visus euro banknotus ir monetas? (Šį klausimą pateikė Lietuvos laisvos rinkos institutas)

- a) 880,00;
- b) 885,00;
- c) **888,88;**
- d) 1888,88.

25. Investuotojas nusipirko 100 bendrovės akcijų mokėdamas po 10 eurų už kiekvieną. Po metų jis pardavė akcijas po 15 eurų. Kaip vadinasi uždirbti 500 eurų?

- a) palūkanos;
- b) dividendai;
- c) **kapitalo prieaugis;**
- d) nepaskirstytas pelnas.

26. Tarkime, Jūs turite terminuotą 10 000 eurų indėlį Lietuvoje veikiančiame banke. Jei bankas bankrutuotų, Jūs prarastumėte:

- a) 1000 eurų;
- b) 10 000 eurų;
- c) **0 eurų;**
- d) kredito istoriją.

27. Paskola naujam automobiliui įsigyti bus suteikta su didesne palūkanų norma, jei:

- a) skolininkas uždirba didesnes pajamas;
- b) skolininko kredito istorija yra gera;
- c) skolininkas nori trumpesnės trukmės paskolos;
- d) **skolininko pradinis įnašas bus mažesnis.**

28. Pirminis gyvybės draudimo tikslas yra:

- a) saugi santaupų programa;
- b) šeimos apsauga nuo darbo pajamų praradimo;**
- c) šeimos apsauga nuo nedarbo;
- d) kūdikio išlaikymo išlaidų finansavimas.

29. Kuris iš žemiau esančių teiginių gali lemti obligacijų su fiksuotomis palūkanų normomis einamosios kainos augimą?

- a) vidutinių pajamų mažėjimas;
- b) rinkos palūkanų normos mažėjimas;**
- c) vyriausybinių rinkos reguliavimo didėjimas;
- d) išleistų obligacijų kiekio didėjimas.

30. Kas reguliuoja ir prižiūri vertybinių popierių biržos Nasdaq Vilnius veiklą?

- a) Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas;
- b) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija;
- c) Lietuvos Respublikos centrinis bankas;**
- d) Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

Atsakymai:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a	c	c	d	b	c	d	b	a	c
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1,2,3,4,5	c	a	b	c	d	b	c	a;a;a;b;b	a
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
a	a	b	c	c	c	d	b	b	c